

V 30 dneh 30 števil

4 strani ob ponedeljkih in dnevih po prazniku
6 strani ob delavnikih
8 strani ob nedeljah
 za borih
12 dinarjev mesečno

nudi v Sloveniji samo
„GLAS NARODA“

Mesečna naročnina
 12 Din. za inozem-
 stvo 20 Din. Ured-
 ništvo: Ljubljana,
 Gregorčičeva ul. 23.
 Tel.: 2566, int. 3069
 Maribor, Aleksan-
 drova c. 16. Tel. 2290.
 Celje, Prešernova 6/1

GLAS NARODA

Uprava: Gajeva 1.
 Telefon 3855. - Ček.
 račun: Ljubljana
 št. 14.614. Oglasi po
 ceniku. Pri večkrat-
 nih objavah popust
 Maribor, Aleksan-
 drova c. 16. Tel. 2290.
 Celje, Prešernova 6/1

Današnja številka vsebuje:

J. Stante: Nazaj k zdravemu
 jedru
Veličasten pogreb dr. Voje
Marinkovića
 Morilec šušterič obsojen na
 dosmrtno ječo
 Na nova pota naše agrarne
 politike
 Sternenov strop v franči-
 škanski cerkvi je gotov

Št. 143 Izhaja vsak dan

V Ljubljani v sobota, dne 21. septembra 1935

Rokopisov ne vračamo Leto I.

v Ženevi so v zadregi

Gospodarske, vojaške ali samo nominalne sankcije?

Večina je proti vojaškim sankcijam

Ženeva, 20. septembra. w. Odbor peto-
 rice je odgodil svoje seje do sobote v upa-
 nju, da bo dotlej prišel italijanski odgo-
 vor.

Po poročilu iz uradnih krogov v Rimu
 je namreč gotovo, da italijanskega odgo-
 vora na predloge petorice ni pričakovati
 pred soboto, ker v Rimu uradno zavračajo
 vesti, ki so se sinoči razširile v tujih listih,
 da bo seja italijanske vlade, ki je sklicana
 za soboto, že v petek.

Laval se je včeraj ponovno sestal z ba-
 ronom Aloisijem, nato je pa kosil z Be-
 ekom in imel dolgo konferenco z Edenom
 ter proučil z njim položaj in njegov na-
 daljni razvoj. Popoldne se je sestal z li-
 tavskim ministrom Lozoraitisom in estons-
 skim delegatom Muntersom, ki sta poprej
 obiskala tudi Edena. Zvečer je bil Laval
 pri Titulescu na večerji. Danes se bo La-
 val vrnil v Pariz radi seje francoske vlade,
 v Ženevo pa pride spet v ponedeljek ali
 torek.

Laval se je odločil?

Vse kaže, da so se zaupni razgovori med
 Anglijo in Francijo končali z uspehom in
 da sta obe državi sklenili nastopiti proti
 Italiji z gospodarskimi sankcijami. Prvi
 ukrep bo odklonitev kreditov, ki jih prosi
 Italija.

V francoskih in britanskih krogih za-
 nika, da bi bil Laval zahteval od An-
 glije obljubo, da ne bo v nobenem primeru
 izvajala proti Italiji drugačnih ukrepov raz-
 zen gospodarskih. Angleži so prepričani,
 da bosta dva razloga Lavala končno ven-
 darle pripravila do tega, da bo v izbiri med
 Italijo in DN postavil DN na prvo mesto.
 Ta dva razloga sta: Najprej Herriot, ki
 ima na Francoskem mnogo več pristašev
 kakor Laval, drugi je pa ta, da je dejansko
 zdaj Anglija prevzela že vodstvo v DN.

Gibanje angleškega brodogra

Dardanele in Gibraltar za petrolej zaprta vrata

Ozadje angleških manevrov**Razmestitev ladij**

London, 20. septembra. n. Izšel je pre-
 gled porazdelitve angleških vojniških ladij v
 Sredozemskem morju. Iz tega pregleda se
 vidi, da se v Gibraltarju nahajata linijski
 ladiji »Hood« in »Renau« ter štiri križarke,
 devet rušilcev in trije minonosci. V Ale-
 ksandriji je 29 vojniških ladij, med njimi
 linijska ladija »Resulte«, ki je obenem ad-
 miralska ladija s poveljnikom admiralom
 sirom Williamom Ficherjem. Ta ladija je
 priplula v Aleksandrijo šele 18. t. m. Po-
 morskem odelku v Aleksandriji pripadajo
 še linijski ladiji »Revenge« in »Valliant«,
 nadalje tri križarke, dve matični ladiji za
 letala »Glorious« in »Courageous« in ena
 bolničarska ladija.

V Adenu je doslej deset ladij, med njimi
 križarki »Norfolk« in »Solombo«.

V Haifi so tri križarke in dve podmor-
 nici.

V Port-Saidu so linijska ladija »Barham«,
 križarka »Despatch« in en rušilec.
 Poročilo o gibanju britanske mornarice
 v Sredozemskem morju navaja dalje, da
 je bilo 18. t. m. javljeno, da pridejo v Su-
 ez nekatere ladje, toda doslej o tem še
 ničesar ne vedo. Tudi iz Singapura poro-
 čajo, da je 18. t. m. prispela tja matična
 ladija za letala »Hermes« in trije rušilci.
 Poročilo ne omenja Malte.

Pravo ozadje

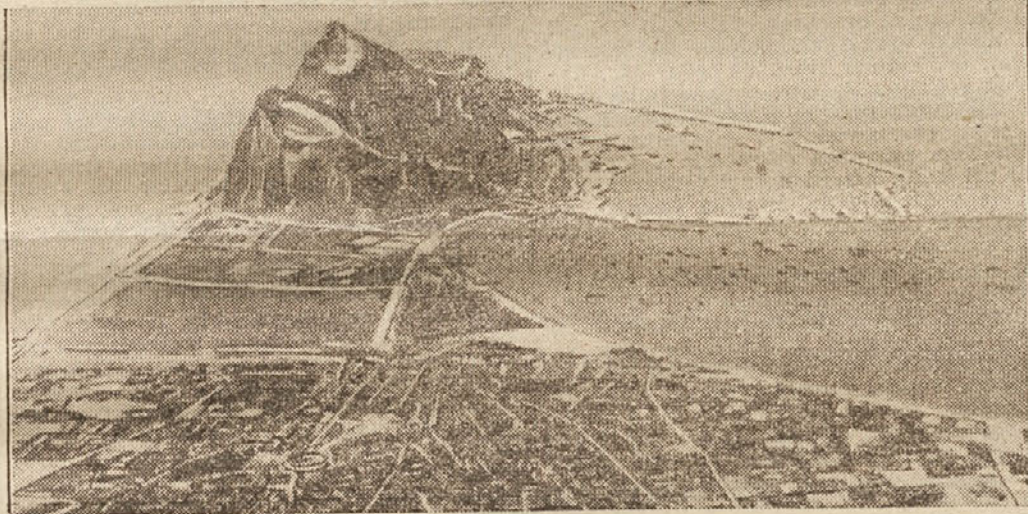
Pariz, 20. septembra. r. Posebni dopis-
 nik lista »Echo de Paris« poroča svojem
 listu iz Londona, da je vodstvo angleške
 mornarice prepričano, da ne bo moglo, če
 bi Italija zares začela sovražnost, onemo-
 gočiti njene akcije s tem, da ji izpodreže
 oskrbo s petrolejem. Zaradi te namere so
 Angleži tudi pregrupirali pomorske sile,
 zlasti zato, da onemogočijo Italijanom do-
 bavo petroleja s Kavkaza. Iz istega raz-
 loga, pravi dopisnik lista, se vrše tudi po-

Italijani so prepričani, da bo v vsakem
 primeru prišlo samo do nominalnih sank-
 cij, na primer do odpoklica poslanika in
 odtegnitve kreditov Italiji.

Danes je namreč že skoro gotovo, da
 večina v DN noče vojaških sankcij, zlasti
 ne v času, ko še ni odgovora od Italije in
 Abesinije. Če bo Italija predloge DN od-
 klonila, bo seveda DN po vsej priliki rav-
 nalo po čl. 15 pakta.

Man. se in večje sankcije

Doznava se, da je baron Aloisi v razgo-
 voru z Lavalom pripomnil, kako velikan-
 ske važnosti bi bilo za nadaljni razvoj do-
 godkov, če Velika Britanija ne bi pod-
 vzela nikake večje sankcije, ker bi te sank-
 cij ustvarile položaj, v katerem bi bila
 splošna vojna neizbežna. Zdi se, da je
 baron Aloisi hotel s tem pokazati, da

Južni vhod v luko Gibraltarja so Angleži zaprli z umetnimi ovirami. Slika kaže Gibraltar, ki
 je važna angleška trdnjava, s ptičje perspektive. V ozadju so znane gibraltarske pečine, spre-
 daj mesto in desno pomolj

manjših gospodarskih sankcij v Rimu ne bi
 smatrali že za izzivanje, temveč kvečjemu
 le za malo prijateljski nastop.

Pravijo, da je Laval odgovoril, da ne
 more v tem pogledu še ničesar obljubiti,
 vendar pa namerava tudi o tem govoriti z
 Edenom. Morda po vsem tem upravičeno
 lahko rečemo, da je Francija bolj kot kdaj
 pripravljena ohraniti v bodoče popolno
 soglasje z Veliko Britanijo.

Kaj bo s Klajpedo?

Veliko pozornost je včeraj zbudil v vseh
 krogih razgovor, ki sta ga imela Eden in
 Laval z litovskim ministrom Lozoraitisom
 in letonskim delegatom Muntersom o bo-
 dočnosti Klajpede. Doznava se, da so se
 pri tej priliki sporazumeli, da bodo o tem
 vprašanju razpravljali po diplomatski poti
 in ne pred svetom DN.

stva neupravičeni, ker Italija prav nič ne
 ogroža prometnih prog britanskega impe-
 rija.

**Z demonsko ravnodušnostjo
v prepad**

Milan, 20. septembra. AA. — Današnja
 »Gazzetta del Popolo« prinaša uvodnik pod
 naslovom »Anglija hoče vojno proti Itali-
 ji«. Članek pravi, da je logičen sklep o
 zadržanju Velike Britanije v Ženevi in vo-
 jaških in pomorskih ukrepih britanske vla-
 de in o tonu britanskega tiska, da Velika
 Britanija odkrito nastopa zoper Italijo, in
 sicer iz razlogov, ki niso v nikaki zvezi z
 DN. Velika Britanija, pravi list, hoče voj-
 no.

Tudi torinska »Stampa« piše podobno.
 Med drugim pravi, da Velika Britanija z
 demonsko ravnodušnostjo žene Evropo v
 prepad. List pravi med drugim, da pomeni
 odhod dveh največjih britanskih vojniških
 ladij v Sredozemsko morje odkrito izziva-
 nje.

Anglija in podonavski pakt

LONDON, 20. septembra. n. »Star« piše: Mus-
 solini je spet pozval britansko vlado, da prista-
 ne na predloženo izpremembo podonavskega
 pakta, ki mu je namen, kakor je znano, zava-
 rovali neodvisnost Avstrije oz. obstoj sedanje
 avstrijske vlade. Angleška vlada je italijanskega
 poslanika, ki ji je predlagal te izpremembe,
 sprejela baje zelo nemilostno. Podčrtala je, da
 bo šele tedaj začela proučevati pakt, ko bo ure-
 jeno Mesinsko vprašanje, in to v duhu določb
 pakta DN.

Francoski proračun

»MATIN« poroča, da bo prihodnji proračun
 znašal 40 milijard. Listi pripominja, da znaša
 sedanji proračun skoraj 48 milijard, leta 1932.
 pa je znašal 52 milijard. Novi proračun bo vse-
 boval vse redne in izredne izdatke, ki bodo
 pokriti z davki. Izredne izdatke bodo pokrili s
 posojilom za nacionalno varnost.

Spet stavke v Franciji

PARIZ, 20. septembra. AA. Pristaniški delav-
 ci v Marseillu in Havru so proglasili 24urno
 stavko v znak simpatij z delavci v dokih v Tu-
 nisu in Alžiru, ki stavkajo

Pred novimi nemiri na Kreti

ATENE, 20. septembra. AA. Zaradi čedalje
 večje napetosti med republikanci in monarhi-
 sti na Kreti vlada na vsem otoku veliko raz-
 burjenje. Pričakujejo, da bodo v najkrajšem ča-
 su izbruhili nemiri, zato je guverner predla-
 gal, da se dovoli monarhistom, da se oborože.

Romunija in Poljska

BUKARESTA, 20. septembra. AA. Poljski po-
 slanik Arkoselsky je interveniral pri predsed-
 niku vlade Tatarescu, ki nadomešča odsotnega
 zunanjega ministra Titulescu ter protestiral v
 imenu svoje vlade proti poročilom nekaterih
 bucareških listov iz Ženeve, da je poljska de-
 legacija v DN nasprotovala izvolitvi Romunije
 v svet DN.

Redukcija španskih ministrstev

MADRID, 20. septembra. d. Uradno potrjuje-
 jo vest o fuziji delovnega in pravosodnega mi-
 nistrstva, ministrstva za javna dela in promet-
 nega mi tra ter kmetijskega in trgovinskega
 ministrstva.

Glede na redukcijo ministrstev bo odpušče-
 nih razen štirih državnih podtajnikov še 20 na-
 čelnikov in generalnih ravnateljev in mnogo
 častnikov in uradnikov.

Sožalje predsednika Masaryka

BEOGRAD, 20. septembra. AA. Predsednik
 češkoslovaške republike g. Masaryk je poslal
 gospe dr. Marinkovića tole sožalno brzojavko:
 Kljam se pred posmrtnimi ostanki Vašega
 nepozabnega soproga, s katerim je Jugoslavija
 izgubila enega svojih najboljših delavcev, moja
 domovina pa zvestega prijatelja. Prosim Vas,
 da blagovolite sprejeti moje globoko sožalje. —
 Sožalje je pisмено izrazil tudi zunanji minister
 dr. Beneš.

Vremenska napoved

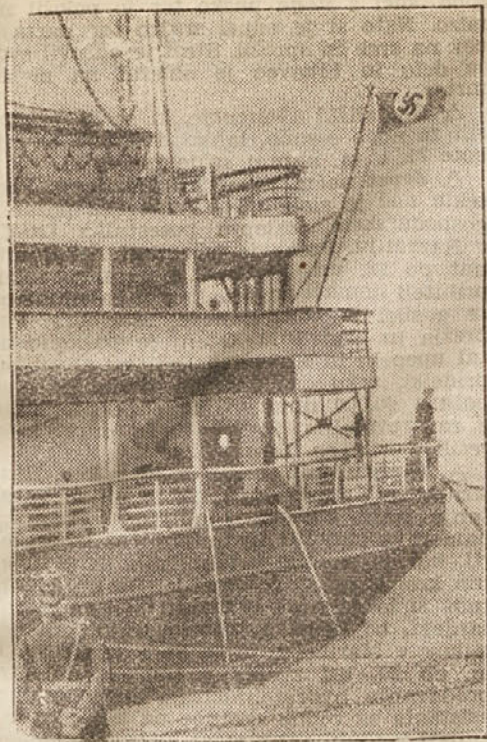
Jugoslavija. Jasno vreme prevladuje na seve-
 rozpadu in sredini in na vzhodu kraljevine,
 deloma oblačno v drugih predelih. V zadnjih
 24 urah je bil dež samo v Primorju in na seve-
 rozpadu.

Temperatura bo padla na jugu, nekoliko bo
 porasla pa v drugih predelih. Minimalna tem-
 peratura: Tuzla 4, maksimalna. Prilep 25.

Napoved za jutri. Pretežno jasno, povečanje
 temperature, mestoma bodo jutranje megle. —
 Solnce vzhaja ob 5.22 in zahaja ob 17.40.

Ljubljana: barometer 769, najnižja tempera-
 tura 13, najvišja 19.

Maribor: barometer 767, najnižja tempera-
 tura 11, najvišja 18.

Kljukasti križ je odslej zastava nemške trgovske mornarice. Slavni parnik »Columbus« jo je razobesil prvi po sprejetju zakona o zastavah v Nürnbergu.

Vesti iz Italije

Razpis novega rentnega posojila

Za obrambo svojih kolonij v Vzhodni Afriki je ministrski svet pooblastil vlado, da razpiše veliko notranje posojilo, ki se bo imenovalo »Petodstotna renta«. Obrestovalo se bo po 5% in bo prosto vseh davkov in davščin. Njegov emisijski kurz za obligacije po 100 lir bo znašal 95 lir. Dovoljeno je tudi plačevanje v obrokih, in sicer 35 lir takoj ob podpisu posojila, 35 lir v nadaljnjih 4 mesecih in 25 lir v še nadaljnji polovici leta. Sprejemajo se namesto valute tudi sedanja 3-5% odkupna posojila »Redimibile«, in sicer v relaciji po 80 L za vsakih 100 L nominale novega posojila. Razliko od 80 do 95 L je treba plačati v gotovini, in sicer lahko tudi v obrokih po 6 L, 5 L in 3 L. Za plasiranje novega posojila in vzdrževanje kurza bo obstajal poseben konsorcij, ki mu bo na čelu guverner Banke d'Italia. Banca d'Italia bo na novi papir dajala denarnim zavodom posojila do 80% njih vrednosti po posebno ugodnem diskontu.

Solkanski mizarji so v obrtniški prodajalni v Gorici dali na ogled krasno pohištvo, ki so ga izdelali za obrtno razstavo v Firencah. Občudovanje vzbujajo zlasti jedilnica iz črnega lesa, belo tapcirana, ki je dobila v Firencah drugo nagrado.

Proti špekulaciji z verižnimi pismi je zdaj tudi goriška kvestura izdala stroge odredbe in bo vsak primer goljufije te vrste ovaden sodišču.

Nekdanji tat se je vtihotopil v stanovanje Ane Humar v Grgarju in ji odnesel obleke za 350 lir. Za njim ni sledu. Tatvina je ovadena.

Modras je pihal 23 letnega Franceta Guljasta iz Grgarja, ki je šel na Prevalo pod Sv. Goro. V bolnišnici je dobil serum proti kačjemu strupu in bil nato odpuščen domov.

Dve aretaciji. Po sodniškem zapornem povelju so karabinarji v Gorici prijeli čevljarja Franceta Novaka in kovača Josipa Kodernača, oba iz Gorice. Česa sta obdolžena, se ne ve.

Nezgoda pismošče. Andreju Preglju, pismošči na Colu pri Vipavi, se je pripetila nesreča, da je padel s kolesa in si zlomil desno nogo in se potolkel po ramenih. Njegovo zdravljenje bo trajalo 40 dni.

V Jugoslavijo je pobegnil brez potnega lista 24 letni Filip Bertossi (?) iz Spodnje Trbuše in je radi tega ovaden sodišču.

Nedeljski vlaki vozijo jutri iz Trsta v Postojno, Stanjel, Gorico in Videm. Cene so znižane na 4 odnosno 9, 6 in 8 lir.

Nova palača na Korzu v Trstu. Zavarovalnica Assicurazioni Generali je kupila na Korzu kompleks starih hiš. Hiše so podrli in te dni ogradili prostor, kjer se bo dvigala nova velika palača zavarovalnice, dolga 87 m. Ob enem se bo tam Korzo razširil za 6 m. Palača bo stala na Korzu Viktorja Emanuela III. med podaljškom Vie Roma in novim trgom Piazza Malta.

V Trstu je umrl podpredsednik upravnega sveta Tergesteja odvetnik Evgen Brunner.

Požar v Dobrovem. V Dobrovem je zgorela klanica posestnika Franceta Rebolica, ki je imel v njej spravljene vozove in poljsko orodje. Kako je požar nastal, se ne ve. Poleg poljskega orodja mu je zgorelo tudi kakih 30 q sena in krme. Škode je 3000 lir. Bila je nevarnost, da se vnamejo tudi hiše naokoli. Požar so pogasili domači gasilci.

Hipoteka na avtomobil. Pred dvema letoma je neki Marcel Bavčar zamenjal svoj avtomobil za drugega. Ni napravil slabe kupčije, kajti medtem ko je na njegovem vozilu bremenila zastavna pravna pravica za 4500 lir na korist dr. Chiandussija iz Lovrane, je bil v zameno dobljen samofr prost vseh hipoteknih težav. Vozil se je v svojem novem vozilu z občutki Homerjevega Diomeda, ki je zamenjal svoj stari jekleni ščit za zlatega, ko mu naenkrat pride v hišo poziv na sodišče in nato na sodišču kazenska obravnava radi hudodelstva goljufije, češ da je zapeljal svojega soprogodnika v zmozo. Ker pa tudi po zamenjavi v redu odplačuje svoj dolg in ker so vse zastave pri prefekturi itak vpisane, je sodnik razsodil, da njegove dejanje ni kaznivo ter ga oprostil.

Na razvalinah peklenškega zakona

Morilec žene in hčere obsojen na dosmrtno ječo

Ivan Sušterič je zastrupil s plinom ženo Ivano in hčer Slavico iz golega pohlepa po denarju

Maribor, 20. septembra.

Niso so že polegale govorice o procesu Marčurjevih in Zemljčih, že vzbujala v Mariboru in širni okolici ogromno zanimanje proces proti obojemu morilecu krojaču Ivanu Sušteriču ki je letos v februarju s plinom zastrupil svojo ženo Ivanko in hčerko Slavico. Razprava se vrši v veliki dvorani. Zaradi velikega navala poslušalcev so izdali posebne vstopnice.

Razprava se je pričela danes ob pol 9. zjutraj v nabito polni dvorani. Pazniki so privredili pred veliki kazenski senat uklenjenega 43 letnega krojaškega mojstra Ivana Sušteriča. Po ugotovitvi osebnih podatkov, je pričel državni tožilec takoj s čitanjem obtožnice, ki nudi žalostno sliko te tragedije, ki je globoko pretresla ves Maribor.

Obtožnica očita Ivanu Sušteriču, da je noči na 1. februarja 1935. po zrelom prevdaru in iz koristoljublja usmrtil s ogljikovim monoksidom ženo Ivanko in hčerko Slavico. V sobo kjer sta obe spali, je napeljal po ceveh pline tlečega oglja in svetilni plin.

Prvo ženo je mučil do smrti

Ko se je Sušterič vrnil od vojakov, je prinesel seboj okoli 14.000 kron in si s to vsoto ustvaril lastno krojaško delavnico. Pohlepec po denarju v njem ni miroval. Leta 1922. je izvedel za Milico Manilovičev. Milico je vzel v delavnico za vajenka in pričel z njo ljubezensko razmerje. Ko jo je popolnoma omrežil, je zahteval od nje, naj pregovori starše, da ji bodo izročili hišico, nakar jo bo poročil. Ko sta nato še podpisala značilno pogodbo, da v primeru smrti prepuščata premoženje drug drugemu, je Sušterič privolil v poroko. Takoj po poroki je Sušterič prodal hišico na Pobrežju in kupil drugo v Krčevini. Za mlado ženo pa je ob Sušteriču postal novi dom pravi pekel.

čene žene, da bi ne bilo treba plačevati odpravnine.

Vpeljati si je dal plin

Sušterič si je dal napeljati v svojo delavnico svetilni plin decembra 1934. Zanimivo je, da je Sušterič porabil od decembra in do 26. januarja samo 1 kubični meter svetilnega plina, kar dokazuje, da si je dal plin instalirati v golove namene, ki jih je pozneje uresničil. — Sušterič je spal v podstrešni sobici, njegova ločena žena Ivanka pa v sobi poleg delavnice. V ženi in sobi in v delavnici sta bili pečici, ki sta bili medsebojno zvezani z istim dimniškim rovom. To je Sušterič spretno izrabil.

Temne slutnje

Da si je dal Sušterič napeljati v delavnico plin, je vzmerno Ivanko. V njeno sobo je večkrat dohajal duh po svetilnem plinu in nesrečno ženo so obšle temne slutnje in sosedje je tožila, da se boji, da bi jo mož neke noči lahko zastrupil s svetilnim plinom.

Strašno dejanje

V noči na 1. februar t. l. se je zgodil zločin. Prejšnji večer je Sušterič odšel zgodaj iz delavnice in naročil pomočniku, naj zaklene delavnico, češ da nima ključev. V resnici pa je imel Sušterič prav tako ključ. Nekako o polnoči se je vrnil v delavnico, zakuril v pečici in nadeval na žerjavico zdrobljenega oglja. Nato je zamašil dimnik, da so strupeni plini uhajali v sosednjo sobico, kjer sta nič hudega sluteč spali žena in hčerka. Tudi v likalnik je nasul oglja. Nato je prisluškoval in ko je v sosednji sobi potihnilo smrtno ječanje žene in hčerke, je pogasil ogel in odprl pipo plina, da bi drugi domnevali nesrečo. Nato je odšel v svojo sobo in zaspal.

Štednja je glavna zapoved

današnjih dni!

Naročite še danes najcenejši slovenski neodvisen dnevnik

Glas naroda

za Din 12.— mesečno

Zena in hčerka mrtvi

Ko je naslednjega jutra prišel v delavnico pomočnik Kojterer, je takoj začutil duh po plinu. Ker je bila soba Sušteričeve žene zaklenjena, je poklical stražnika, ki je vdrl v sobo in odkril strašno dejanje. Na postelji sta ležali Sušteričeva hčerka Slavica in žena Ivanka mrtvi. Ko so prišli še v Sušteričovo sobo, je morilec fingiral zastrupljenje in so ga takoj prepeljali v bolnišnico, kjer pa so kmalu ugotovili, da se samo pretvarja. Sušterič so nato aretirali in ga odvedli v zaporo mariborskega sodišča.

Na kraju zločina

Predno se je pričela razprava, se je podal veliki senat, ki ga tvorijo predsednik g. dr. Tombak in prisodniki Zemljčič, dr. Kotnik, dr. Čemer in Kolšek, na kraj strašnega dogodka v Gregoričevu ulico 7, da še enkrat natančno proučijo ves položaj. Ob tej priliki so točno ugotovili vse podrobnosti, kljub temu, da je hiša prezidana, ker jo je kupila na dražbi posestnica gospa Lahova.

Naval v sodni dvorani

Pred senatno petorico je stopil Sušterič. V polni dvorani je vladala smrtna tišina. Obtožence se je globoko priklonil in se ozrl po sodnikih. Brezbrizno je poslušal čitanje obtožnice, ki obsega 16 tipkanih strani in ki jo je državni tožilec čital skoraj eno uro. Ko pa je obtožnica obravnavala strašno dejanje, se je Sušterič vznemiril in venomer je pogledoval s prosečnimi očmi svojega zagovornika dr. Brandstetterja. Sušterič se nervozno premika po zatožni klopi in videti je bilo, da mu gre opis dogodka na živce.

Nisem kriv!

Kakor ves čas preiskave, je tudi pred sodniki vztrajal pri trditvi, da ni kriv dejanja, ki mu ga očita obtožnica. Cinično je odgovarjal na vsa vprašanja.

Sušterič v svojem zakonu

Obtožence je opisoval svoj zakon s prvo in drugo ženo kot zelo srečnega. Pravil je, da se je z obema ženama dobro razumel, le tu pa tam so nastali malenkostni prepiri, sicer pa je

bil vzoren zakonski mož. V obtožencem zaslišanju sta važni predvsem dve mesti, in sicer vprašanje plinske napeljave ter vprašanje ključev krojaške delavnice. Ves čas preiskave je Sušterič trdil, da ima od delavnice le en ključ, ki ga je pa izročil svojemu pomočniku Kojtererju ter je trdil, da sam ni mogel priti brez pomočnika v delavnico. Danes so mu sodniki predložili še dva ključa, kar je obtoženca zelo zmedlo.

V nadaljevanju zaslišanja je Sušterič opisal, kako je bilo usodne noči.

Na sodnikovo vprašanje, kako si on razlaga smrt žene in hčere, je Sušterič dejal, da je najbrže pomočnik Kojterer pozabil zapreti plin, ki je nato uhajal skozi odprtino v ženiino sobo.

Glavna priča Anton Kojterer.

Ko je bilo zasliševanje Sušteriča končano, je stopil pred sodnike glavna priča krojaški pomočnik Anton Kojterer. Sušterič ga je sprejel v službo tri dni pred tragičnim dogodkom. Kojterer v mirnem tonu pripoveduje, da se mu je že prvi dan zdelo, da se okoli njega plete nekaj tajinstvenega. Sumljivo se mu je zdelo, da mu je Sušterič že kar prvi dan zapal ključke krojaške delavnice in pri tem povdaril, da so to edini ključki. Sušterič ni imel skoraj nič dela in tudi njega ni silil k delu. Ob neki priliki mu je dejal, »da človek ne živi od dela, temveč od jela.« Večkrat mu je tudi zatrjeval, »da sedaj živi ločeno z ženo v miru, pravil pa mu je tudi o neki svoji ljubici, s katero se bo poročil, ker ima precej denarja. Kojterer je takoj slutil, da ima Sušterič gotove namene.

Kojterer je do podrobnosti opisal, kako je bilo usodnega večera. Ko je odhajal domov je nekoliko popravil po delavnici, je tudi zatrdno, da je zaprl plin in da je vrata zaklenil dvakrat. Ko se je zjutraj vrnil na delo, so bila vrata zaklenjena samo enkrat, v delavnici pa je opazil, da je moral biti ponoči nekdo. Plin je bil odprt in je še vedno uhajal, nekatere stvari so bile na drugem mestu, ogelje v pečici in likalniku pa je bilo pogášeno z vodo. Takoj je zasluhl, da ni vse v redu. Potrkal je na vrata sobe pokojne Ivanke, a odzval se ni nihče. Slušal pa je, kako Sušterič kašlja v svoji sobi. Kmalu nato se je pojavil na vratih Sušterič in ga nadržal: »Kaj pa gledaš, ali nič ne opaziš?« Ko je Kojterer dejal, da ne vidi nič posebnega, mu je obdolženec rekel: »Kaj si slep, da ne vidiš, ko mi teče iz ust kri. Pojdi po reševalce ali po stražnika.« Ko je pomočnik odhitel in se kmalu vrnil s stražnikom, je Sušterič ležal na postelji in se delal, kot da je v nezavesti. Nato so odprli vrata ženiine sobe in jo našli s hčerko mrtvo v postelji.

Po zaslišanju glavne priče Kojtererja je sledilo zasliševanje drugih prič, ki so vse pričale za Sušteriča obremenično. Ob 15. uri je bila razprava prekinjena.

Popoldanska razprava

Razprava se je nadaljevala ob 15. uri in je bila velika dvorana še bolj nabita kakor dopoldne. Zagovornik dr. Brandstatter je stavil takoj uvodoma nekatere predloge, ki jih je pa senat po kratkem posvetovanju kot neutemeljene zavrnil. V glavnem so se na popoldanski razpravi čitale samo pisane izpovedi nekaterih prič, ki niso prišle na razpravo. Obtoženi Sušterič je bil popoldne že vidno utrujen in je na vprašanja odgovarjal zelo zmeden.

Iz zapisniških prič je bilo razvidno, da je Sušterič ravnal z obema svojima pokojnima ženama silno surovo in da sta bili pri njem pravi mučenici. Za družino se sploh ni brigal, potepal se je in zapravil denar z drugimi ženskami, med tem ko sta njegovi ženi in otroci stradali. Sušterič je ogoljufal tudi še nekatere svoje znance za večje ali manjše vsote denarja, kar je prišlo na današnji razpravi vse na dan. Sušterič je tri leta bil tudi odbornik občinske uprave v Krčevini pri Mariboru in sta ga dva takratna odbornika orisala kot poštenega in mirnega moža. To pa sta bili tudi edini prič, ki sta pričala njemu v prilog. Vse druge »riče so ga pa med razpravo in že prej silno obremenjevale in ga označevale za podlega človeka, ki v svojem pohlepu po denarju ni izbral nikdar sredstev.

Ves čas pričevanja se je Sušterič obnašal skrajno nervozno, včasih se je zaničljivo nasmešnil in odkimaval z glavo. Ob čitanju ločitvenih spisov pa je komaj slšno šepetal: »Ni res, ni res.«

Ob zaključku dokazilnega postopanja je branilec predlagaš za zaslišanje sodnega izvečenca dr. Zorjana in vrsto novih prič, kar pa je sodišče po kratkem posvetovanju zavrnilo. Sledil je takoj govor drž. tožilca dr. Severja. Ob jedrnatih izjavanjih je drž. tožilec orisal Sušteriča kot slabega človeka, ki je direktno in indirektno povzročil smrt vseh treh nedolžnih žrtv, pri tem pa je bilo vmes mnogo koristoljublja, saj je znan Sušteričev pohlep po denarju. Zagovornik dr. Brandstatter je pletiral za oprostitev oziroma v primeru obsodbe za milo kazni. Nato se je sodni dvor podal k posvetovanju in je že po nekaj minutah predsednik dr. Tombak razglasil

obsodbo

Ivan Sušterič je kriv premišljenega umora svoje žene Ivanke Sušterič in svoje hčerke Slavice in se zaradi tega obsoja na dosmrtno ječo.

Sušterič je sprejel obsodbo z nasmehom. Branilec Brandstatter je prijavil revizijo in priziv zaradi previsoko odmerjene kazni.

Dnevni dogodki

× G. ban Dravske banovine dr. Marko Natlačen bo s prihodnjim tednom sprejemal stranke v torkih in petkih od 10. ure dalje.

× Nacionalna ura. Ob 19.30 bo predaval dr. Luka Marič, univ. prof. iz Zagreba, o najdiščih koristnih rud v raznih krajih naše države.

× »Slovenec« in »Dodekanec«. »Slovenec« je prišla puristična žilica in je hotel povedati Dodekanec po slovensko, pa je moško napisal »Deseterootočje«. Bilo pa je menda že predolgo, kar je hodil v klasično gimnazijo ter pozabil, da pomeni po grško »dodeka« dvanaest. Torej »Dvanajesteroočje«, ne »Deseterootočje«, predragi »Slovenec«. Sicer vedo tudi že učenci osnovne šole, da je deset deka in da torej dodeka ne more biti isto ko deka.

Pa je čisto prav »Slovenec«, zakaj pa uganja pretiran purizem. Za Dodekaneske očke ve ves svet, ne bo pa preveč Slovenec, ki bi vedeli za »Dvanajesteroočje«, dočim za »Deseterootočje« e samo »Slovenec«. Zato svetujemo »Slovenec«, naj kar piše Dodekanec, zato pa naj imena čeških mest in rek piše pravilno po češko in ne po nemško, kakor je zadnjič pisal Moldava mesto Vltava.

Dober dan zimski — Lutz
Cenik: Tovarna Lutz peči, Ljubljana VII.

× Zveneti signali trobentača na avtomobilu, na katerem bo vihral prapor Rdečega križa, bodo danes dopoldne med 9 in 12 ter popoldne med 16 in 18 po ljubljanskih ulicah naznanjali, da je nabiralni avto že prišel in že čaka na sveznje s ponošeno obleko, perilom, pokrivali, obutvijo, odevjo in podobnim, ki so jih dobrosrčni ljubljanci pripravili za Rdeči križ, da te porazdeli za zimo med resnično potrebne ljubljanske siromake in brezposelne, kar bo te dni — v Tednu Rdečega križa — zanje nabral. Ker bo nabiralni avto mogel prevoziti vsako ulico samo enkrat, prosimo, da gospodinjne odn. njih služkinje nekoliko popazijo.

V kinu Sloga bo pel Fedor Šaljapin

danes ob 14.15 in
jutri ob 10.30

Don Quichotte

v operi

Cene za matinee enotne Din 4.50 na vseh prostorih

× Šolska upraviteljstva, ravnateljstva meščanskih šol in sploh vodstva mladinskih odrov opozarjamo, na začne v jutrišnji mladinski prilogi našega lista poleg sedaj izhajajoče mladinske igre izhajati odrska mladinska legenda »Botra smrti«. Delo je po Felnerju za oder priredil v šestih slikah in moštrosko ponasil priznani naš gledališki umetnik Valo Bratina. Za obe deli, »Kovačnica v gori« in »Botra smrti« dovoljujeta avtorja vprizarjanja brez tanijem.

× Prostovoljna gasilska četa Želimlje priredi v nedeljo dne 22. tega meseca popoldne pri »Čotu« veliko vrtno veselico s plesom. Vstopnina prostovoljna. Vljudno vabljeni.

Ljubljana

DNEVNA PRATIKA

Sobota, 21. septembra, katoličani: Matej, Pravoslavni: 8. septembra, Mala Gospojnica.

DEŽURNE LEKARNE.

Leustek, Resljeva cesta 1; Bahovec, Kongresni trg 12; Komotar, Vič-Glince, Tržaška cesta 12.

* Jugoslovanskim nacionalistom. V nedeljo 22. t. m. ob 9. uri bo v cerkvi sv. Jakoba maša-zadušnica za padle jugoslovanske nacionaliste br. Kukca in druge. Nacionalisti, počastite spomin padlih bratov s svojo udeležbo. — Narodna odbrana.

ZVOČNI KINO SOKOLSKI DOM LJUBLJANA

PREMIERA!
Razkošna in najboljša opereta z
LILIAN HARVEY

Jaz sem Suzana

Senzacionalna revija najboljšega lutkovnega gledališča Podrecca Piccoli Marionettes

DOPOLNILO OBIČAJNO!

Predstave: v soboto ob 7. in 9. uri
v nedeljo ob 3., 5., 7. in 9. uri
v ponedeljek ob 7. in 9. uri

V nedeljo dopoldne ob 11. uri film: MODERNI ROBINZON — Vstopnina Din 3.—

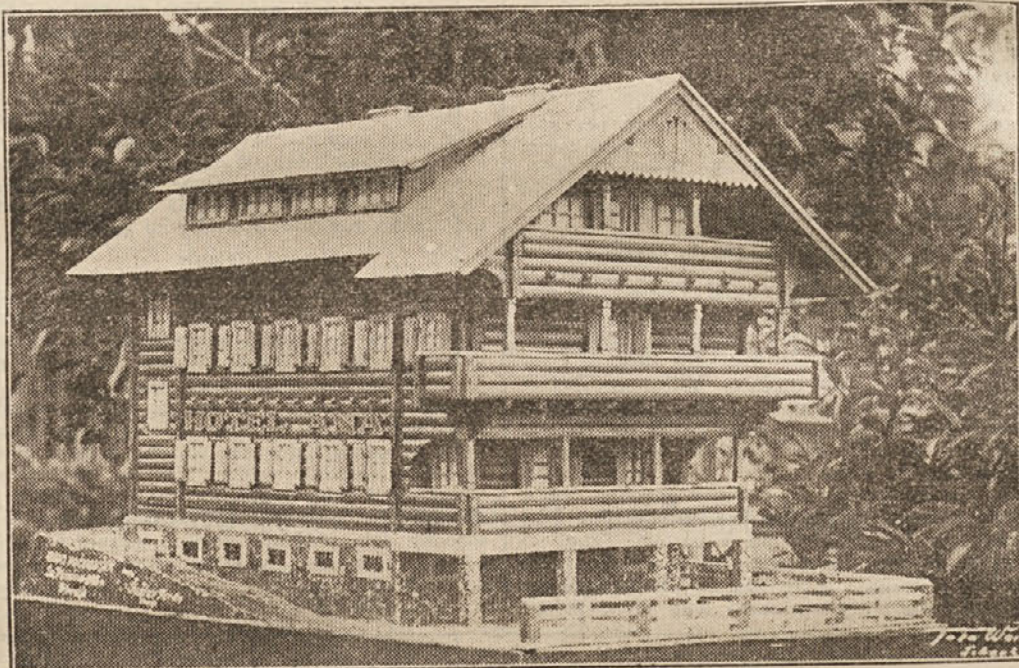
V torek premiera komedije: Amazonke

* Komemoracija o priliki prve obletnice smrti blagopokojnega kralja Aleksandra I. Zedinitelja. Prvi informativni sestanek vseh organizacij zaradi določitve potrebnih priprav za to komemoracijo bo v ponedeljek 23. sept. t. l. ob pol 21. uri v posvetovalnici mestnega magistrata ljubljanskega. Prosimo vse organizacije, da pošljejo svoje zastopnike, četudi bi pomotoma ne bile dobile pismenega vabila. — Oblastni odbor Narodne odbrane v Ljubljani.

„Hotel Ana“ na Sv. Planini

V nedeljo 22. t. m. bo slovesno odprt na Sv. Planini nad Trbovljami »Hotel Ana«. Ta lep izletniški kraj v našem Zasavju ima iz leta v leto več obiska. Tja prihajajo tudi že letoviščarji, ki prebijejo tam svoje počitnice. Zaradi krasnih smuških terenov je postala Sv. Planina tudi priljubljena smuška postojanka. Nujno je bila potrebna primerna stavba, da bi nudila izletnikom, letoviščarjem in smučarjem udobno bivališče. G. Gvido Počivavšek, gostilničar v Trbovljah, se je z vso vnebo lotil dela in v štirih mesecih postavil planinski hotel, ki nima vrstnika v vsem Zasavju. Stavba zavzema 220 kvadratnih metrov zazidane ploskve in ima 26 prostorov. Med njimi je 19 tujskih sob z eno ali dvema posteljama in tri družinske sobe za letoviščarje, ki prebivajo tam dalje časa s svojimi družinami. V hotelu je na razpolago 29 postelj, razen tega pa so ločena še skupna ležišča. Urejena je tudi kopalnica z mrzlo in toplo vodo. Pen-

sion s petkratno dnevno obilno in dobro prehrano bo stal samo 30 Din. Hotel stoji pod zelo znano romarsko cerkvijo. Razgled obsega vso trboveljsko in zagorsko dolino ter sega od Zalca, Boča, Lisce in Kuma, do Snežnika in celo do Triglava. Na najvišji razgledni strani ima hotel dva balkona, obširno tereno in pokrito verando, ki bo služila tudi za zimsko solnčenje. V neposredni bližini so krasni sprehodi v bukovih gozdovih Javorja, smrečine Jelovca, proti Sv. Lenartu in Čemšeniku itd. Smuški tereni so imenitni za začetnike in tudi za izvežbane smučarje. Na severni strani v Medvednici leži sneg do aprila. V nedeljo ob 9. bo slovesna sv. maša, ki jo bo služil trboveljski župnik, duhovni svetnik g. Gašparič, ki bo potem hotel blagoslovil. Pri maši bo igrala rudarska godba iz Trbovelj, pri otvoritvi hotela pa sodelujeta tudi pevski društvi »Zvon« in »Zarja« iz Trbovelj.

Kam jutri?

Na Sv. Planino nad Trbovljami, kjer bo otvoritev velikega in modernega planinskega hotela. Hotel bo odprt vse leto, postrežba pa bo izvrstna kljub nizkim cenam. Ugodne zveze z Ljubljano, Zagrebom in Celjem.

* Opozarjamo na nedeljsko vprizoritev Hoffmannovih pripovedk, ki so se vprizorile v lanskim sezoni na našem odru v popolnoma novem prevodu, novi režiji in inscenaciji s prvimi našimi silami. Nastopita gospa Gjurgjenac in g. Gostič, gostuje pa g. Marijan Rus v trojni basovski

Tudi „Glas naroda“

lahko pripomore k uravnavanju zmanjšanih dohodkov.
Za 12 Din mesečno imate dnevnik VSAK DAN v hiši

partiji, katero je lansko leto pel z najlepšim umetniškim uspehom. Za predstavlo, ki je v vsakem pogledu izvrstna, veljajo znižane operne cene od 30 Din navzdol.

* Razkošna opereta »Jaz sem Suzana« je eno izmed mnogih lepih filmskih del, ki jih ima v svojem sporedu: Kino Sokolski dom v Šiški. Film, čigar premiera bo v soboto 21. t. m. je poln senzacionalnih idej in še nevidenih režijskih efektov, poezija ljubezni in zakulisnega življenja velikomestnega gledališča, a obenem tudi senzacionalna revija najboljšega lutkovnega gledališča sveta: Podrecca Piccoli Marionettes. V glavni vlogi igra, pleše, poje, izvaja akrobacije najpriljubljenejša nemška igralka Lilian Harvey. Partner je simpatični Gene Raymond. Film, ki bo iznenadil vsakogar s svojo razkošno inscenacijo in zabavnostjo, priporočamo, da si ga ogledajo tudi naši lutkarji. V torek pa bo premiera filma: Amazonke, ki ironično prikazuje svet kakor je, ali kako bi izgledal pod žensko vladavino. Vključuje ogromnim nabavnim stroškom cene neizpremenjene.

* Še je čas, da si preskrbite stalno mesto v našem gledališču tako v drami kakor v operi, za sezono 1935/36, ki začne koncem prihodnjega tedna.

* Nesreča pri kopanju ilovice. Včeraj dopoldne se je v opekarni Brdo prigodila huda nesreča, katere žrtev je postala 46 letna delavka Marjeta Rihard iz Vrhovcev 3, občina Dobrova pri Ljubljani. Pri kopanju jo je podslula ilovica. Dobila je hude notranje poškodbe in je morala iskati pomoč v ljubljanski bolnišnici.

* Francoske tečaje spet odprva za odrasle s 1. oktobrom Francoski inštitut. Pouk bo v Ljubljani na moškem učiteljskem na Resljevi cesti. Ukovina znaša mesečno Din 20.—. Vpis od 25. IX naprej. Nadaljni podatki so razvidni iz razglasa na uradni deski v veži moškega učiteljskega.

Maribor

Δ Danes matineja kulturnega značaja v Grajskem kinu. Kakor smo že poročali, bo vodstvo Grajskega kina prirejalo stalne kino-matineje in sicer ob sobotah ob 14. uri popoldne ter ob nedeljah ob 11. uri dopoldne. Vse matinee bodo izrecno kulturnega značaja, namenjene predvsem manj premožnim slojem, ker so cene zelo znižane. Tako bo danes izredno lep kulturni film »Goreči sneg«, ki se je v tem kinu že predvajal kot redni film in je bilo občinstvo zelo navdušeno, saj vsebuje ta film mnogo prirodnih krasot, pa tudi vsebina je krasna.

Δ Ozadje samomorilnega strela. Včeraj smo poročali, da se je v Trčavi pri Sv. Petru blizu Maribora z lovsko puško ustrelil 35 letni posestniški sin Jernej Likavec. Danes pa smo doznali za ozadje strašnega samomora. Pokojnik je sin bogatega posestnika s Trčave. Zaljubljen bil je v lepo 18 letno dekle, ki je bilo revnih staršev, saj so bili le viničarji. Toda Jernej ni gledal na denar, oče pa mu ljubezni z revnim dekletom ni dovolil. Zaradi tega so se doma večkrat prepirali in tako tudi včeraj. Zaradi razburjenja je šel Jernej v svojo

sobo, snel s stene puško ter jo položil na mizo. Nato si je odpel srajco ter nastavljal cev na srce in sprožil. Strel je opravičil svoje delo in Likavec je obležal na mestu mrtve.

Δ Gledališki abonenti, ki so se priglasili za novo sezono, lahko dvignejo od sobote 21. t. m. naprej svoje izkaznice.

Δ Zopet nočni požar pri Mariboru. Preteklo noč je zlobna roka zanetila požar v gospodarskem poslopju posestnika Lašiča v Razvanju. Požar je izbruhnil nekaj minut po 22. uri. Na kraj požara so takoj prihiteli domači gasilci, kmalu za njimi pa še gasilci iz Hoč, Bohove, Maribora, Pobrežja in Radvanja. Ogenj je poslojpe do tal upepelil in so zgoreli tudi vsi stroji ter pridelki, tako da je škoda povzročena po požaru 40.000 dinarjev, je pa delno krita z zavarovalnino. Živino so še pravočasno rešili, dočim so hlevi pogoreli.

Δ Napredovanje naših akademikov. Razširitev ljubljanske univerze je nujno vprašanje naše kulture. Ljubljanska tehnika namerava zgraditi hidrotehnični laboratorij, kar je zbudilo v tehničnih in gradbenih krogih veliko zanimanje. Da pripomore tudi široj javnosti seznaniti s tem vprašanjem, bo Društvo jugoslovanskih akademikov v Mariboru, priredilo v torek 24. t. m. ob 20. uri zvečer v Ljudski univerzi predavanje hidrotehničnega strokovnjaka, asistenta za vodne zgradbe na tehnični fakulteti v Ljubljani o vlogi hidrotehničnega inštituta v sodobni vodogradnji.

Δ Grajski kino. Od četrta dalje sijajna veseliga »Žene se ne udajo«. Na planinah ni greha. Pride »Amphitryon«. Willy Fritsch, Käthe Gold, Adele Sandrock in Paul Kemp.

Δ Kino Union. Danes bomba smeha »Animator« z Rose Barsony, Felix Bresart. Dodatek »Micky-miška«. Izredno veseli in humorja polni film, pri katerem se mora vsak smejeti.

Ani Ondra in Poljska kri v kinu Sloga

Danes in jutri gostuje vrhu tega še Šaljapin.

Novi kino Sloga koraka prav krepko po zartani poti: uspeh za uspehom. Po lepem filmu Fraskita, ki je polnil skoro 6 dni prenovljeni kino Sloga in ugajal občinstvu tako zelo, da so si ga mnogi ogledali zelo po večkrat, je prišla včeraj na spored Poljska kri. Tudi Poljska kri bo nedvomno imela isti uspeh, kar so pokazale včerajšnje premierne predstave. Ani Ondra, priljubljena filmska igralka, je v vlogi Helene,

hčerke bogatega posestnika Jana Zarambe, res kolosalna. Resolutna, iznajdljiva, energična in pretkana gospodična, ki si hoče na vsak način priboriti srce svojega izvoljenca grofa Bolka Baranskega, ki ga v filmu predstavlja simpatični Svelislav Petrovič. Za smeh in zabavo pa skrbita s svojimi dobrimi dovtipi Hans Moser in Rudolf Carl. Obema se občinstvo smeje in smeje do solz.

Muzika iz »Poljske krvi« je vzeta iz Nedbalove oderske opere, ki je itak dovolj popularna po Ljubljani in jo bo filmska publika toliko rajše poslušala še v filmu.

V predsporedu nam kino Sloga pokaže lično predigro »V čudežnem strelšču«, film, ki ima poleg lepih baletnih scen tudi mnogo muzikalnega spremljevanja.

Danes ob 14.15 in jutri ob 10.30 predvaja kino Sloga svoj prvi matinejski film, i. s. otvori serijo bodočih treh filmov sloviti svetovni basist Fedor Šaljapin, ki bo nastopil v naslovni vlogi opere Don Quichotte. Ljubitelji glasbe in lepega petja bodo pri Šaljapinovem krasnem petju imeli nepozaben užitek. Da si ta film in slavne pevece ogledajo prav vsi, je vstopnina za matinejske predstave še bolj znižana ter znaša le Din 4.50 za osebo na poljubnem mestu. Ker je Šaljapin redek gost za nas Ljubljance, naj si vsakdo karte za te matinee oskrbi v predprodaji.

Radio

Sobota 21. septembra.

LJUBLJANA: 12.00 Reproducirana glasba — 12.45 Vreme, poročila — 13.00 Čas, obvestila — 13.15 Reproducirana glasba — 14.00 Vreme — 18.00 Radijski orkester — 18.40 Zunanje politični pregled — 19.00 Čas, vreme, poročila, spored, obvestila — 19.30 Nacionalna ura — 20.00 Gorenjske narodne, sodelujejo: Vodnik, fantovski zbor, tercet Stritar, člani radijske dramske družine, Magistrov trio in radijski orkester — 22.00 Čas, vreme, poročila, spored — 22.15 Radijski orkester.

Gledališče

Opera

Začetek ob 20. uri

22. septembra: nedelja, ob 20 uri Hoffmannove pripovedke. Gostuje g. Marijan Rus. Izven. Globoko znižane cene od 30 dinarjev navzdol.

KINO SLOGA

(Ljubljanski Dvor)

Telefon 27-30

Melodijozna Oskar Nedbalova filmska opereta

Poljska kri

v zasedbi z ANI ONDRO, SVET. PETROVICEM, H. MOSERJEM je izzvala salve smeha in žela triumfe pri navdušenem občinstvu!

Lep dopolnilni spored in najnovejši zvočni tehnik

Predstave ob 16., 19.15 in 21.15 uri

Predprodaja vstopnic od 11.— 1/2, 13. in od 15. ure dalje

Ako se še niste prepričali — pridite in videli boste, da najlepše, najgostejše kino v Ljubljani, z izbornim akustiko, najpopolnejšo zvočno aparaturo in najlepšimi filmi

Kino Sloga

Sternenov strop v frančiškanski cerkvi je gotov

Freska obsega 600 kv. m in je tudi drugače največje delo slovenskega slikarstva zadnjih sto let

Ljubljana, 20. septembra.

V frančiškanski cerkvi so končno prestavili oder iz presbiterija v ladjo. Čeprav so vsa vrata cerkve opoldne, ko so opravili najvarnejša dela, zaprli, vendar je bilo vedno dosti gledalcev. Ali ne toliko zaradi prestavljanja odra, ko so spuščali po 12 m dolga razpirala, torej 12 m dolge grede z podporami in vezmi, z 20 metrov visokega zideca navzdol v cerkev in jih nato spet vlekli navzgor v ladji na zidec, kjer sloni obok. Po zidecu ladje pa še vedno hodijo, privzdigujejo in pribijajo delavci, kakor po najbolj zavarovanem hodniku, saj je zidec širok 90 cm, a samo eno tako razpiralo tehtja 400 kg. Že skoraj vso cerkveno ladjo so premostili in tudi že pokrili. Danes bo oder že gotov in na stropu ladje ne bodo več vidne preperle in popolnoma pokvarjene slike, ki jih ima javnost splošno za delo Matevža Langusa.

Niti ene Langusove poteze ni na vsem stropu ladje, pač je pa vse l. 1897. po potresu poslikal Dunajčan Kastner. Veliki grešniki smo bili tedaj, ko smo tuje naročili, naj bi nam ohranil Langusove freske. Vse skupaj je enostavno prepletkal z belo oljnato barvo, nato pa na tako podlago z oljnatimi barvami naslikal sedanjo slikarstvo, ki je le po vsebini Langusova. Sicer pa prav za prav tudi ni Kastnerjeva, ker je večino svoje kompozicije pobral pri raznih Nazarencih, zlasti pa pri Nemcu Corneliusu. Naravno, da se je oljnata barva pričela luščiti, prepereli omet pa odpadati v celih kosih. Ne bomo žalovali, ker smo izgubili tako umetnino.

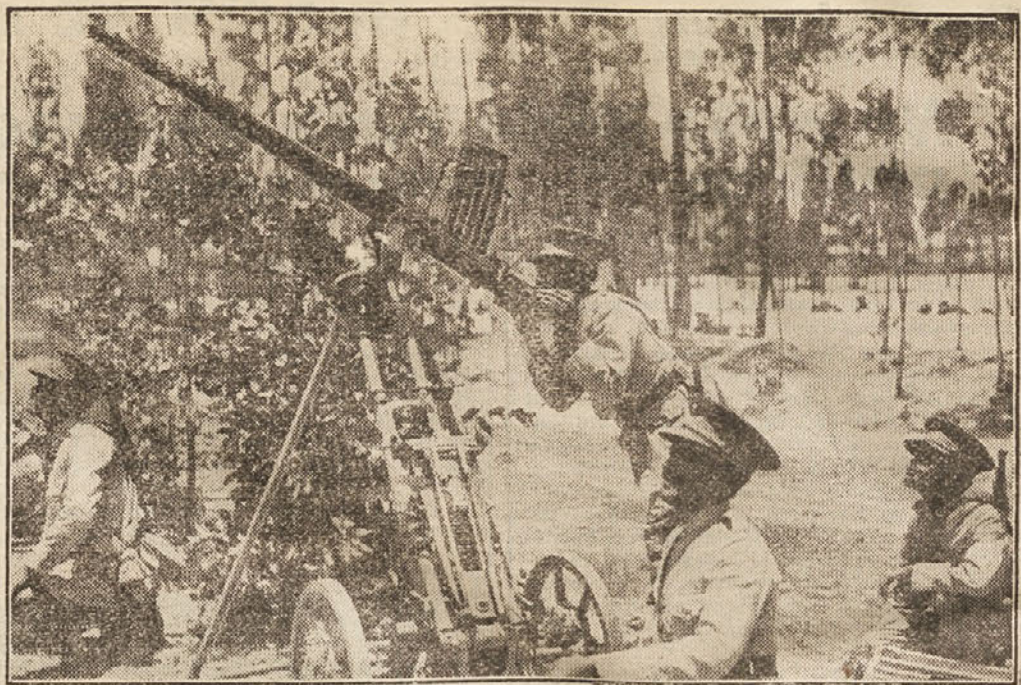
Sam stavbenik Miroslav Zupan vodi svoje delavce pri prestavljanju odra, ki je v celoti skoraj predrzna konstrukcija. Ni smela biti težka in tudi ne draga, seveda pa popolnoma sigurna, da ves ogromni oder ni zropotal na ljudstvo v cerkvi in pri tem podrli tudi dragocenega velikega oltarja. Vse je že pri postavljanju šlo po sreči in tudi ves čas, ko so na odru delali zidarji, ter pozneje, ko je slikal strop mojster Matej Sternen, ni niti lonček padel z odra v cerkev.

Najprej so stolki s stropa ves omet prav do opeke, nato pa vse krepko in temeljito izmili. Tako osnaženi, umiti in tudi popravljeni strop so ometali z grobo malto iz dolomitskega peska, nakar je že slikar Sternen pričel s posebno izurjenim zidarjem, ki mu je s fino malto sproti na tanko ometal toliko stropa, kolikor ga je na dan poslikal. Slikam na moker omet pravimo, da so slikane »na presno« ali pa po splošno uveljavljenem izrazu »al fresco«. Barve se popolnoma združijo z ometom in se ne izpremenijo, ko so suhe. Še letos bodo tudi z ladjinega stropa stolki ves omet s preperelo slikarstvo vred in ga spet ometali z grobo malto, a na pomlad bo mojster Sternen nadaljeval svoje delo v ladji. Z največjo natančnostjo bo stavbenik Miroslav Zupan z drugimi strokovnjaki tudi tu ves strop preiskal, če ni morda tudi tu prikritih kakih posledic potresa, zlasti pa ves material zaradi preperelosti opeke. Strop je bil namreč doslej precej vlažen, ker obok ni bil zgoraj nasut. Seveda so sedaj napravili tudi to, da je zadostno izoliran pred atmosferskimi izpremembami.

Danes torej oder ne zakriva več nove Sternenove freske. Opozarjamo, da je ves okvir nad zidecem z vrhovi oken posnet še po Langusovi koncepciji, a 17 m dolga in 6 m široka slika z veličastnim Marijinim Vnebohodom je po kompoziciji in sploh po vsem popolnoma Sternenova. To še prav posebno poudarjamo, ker je marsikdo mislil, da gre le za restavriranje ali kopiranje Langusovih fresk. Ker smo sliko že pred tedni opisali, objavljamo danes samo še skico za njo, pri tem pa spet opozarjamo, da stoji pod stopniščem velika Caritas, ki predloča dobro srčno in človekoljubno karitativno delo. Pestuje dete in nadomešča mater, k sebi pa pritiska shiranega, bolehnega dečka, ki se od vseh drugih razlikuje že tudi po blede barvi. Sliko si oglejte in sode sami!

Prof. Matej Sternen je poleg tega nad velikim oltarjem naslikal tudi dekorativno, kakor preprogo delujočo Mater božjo z detetom med frančiškanskimi svetniki in sploh med svetniki tretjega reda, ni pa še gotov podstavek med to sliko in zidecem, ki oklepa vso cerkev. Barve so še močne, ker še niso suhe.

Kakor rečeno, je slikanje trajalo štiri me-

Abesinski kralj ima tudi moderne topove za obrambo proti letalom. Ker so manjšega kalibra, ne morejo seveda do živega velikim letalom za bombardiranje.

sece in pol ter je v tem kratkem času akad. slikar Sternen s svojim pomočnikom za preprosta dela poslikal 600 kv. metrov ploskev! Slika nad velikim altarcem je 12 m široka in 6 m visoka, podstavek bo pa temno marmoran, da bo lažje nosil ves živahno poslikan strop nad seboj. Če bo šlo po sreči, bomo prihodnje jesen imeli poslikan tudi 30 m dolgi in 12 m široki strop ladje in tudi kor. Ker nima Kastnerjeva slikarstva nobene umetnostne cene, zato bo tudi delo v ladji popolnoma Sternenovo, pač pa seveda ostane ista vsebina. S tem bomo dobili največje delo slovenskega slikarstva po skoraj 100 letih. Tudi v radiju bo o novem stropu presbiterija predaval p. dr. Roman Tominc. Ne bo mu treba hvaliti mojstra, ker ga hvali njegovo veličastno delo samo.

A. G.

Našli so Amundsenovo poročilo

Listi poročajo iz Leningrada: Šef meteorološke postaje na rtiču Čeljuskinu poroča, da je našel na otoku Starkodanskem zapiske Amundsenove in članov njegove odprave ter steklenico, izvirajočo od Amundsenove ekspedicije iz let 1918 in 1919. V steklenici so poročila o delovanju članov ekspedicije.

Drugi zapisek Amundsenove in njegove ekspedicije so našli na nekem otoku v bližini prejšnjega.

Različne sorte vin

Kar se tiče kupčije z vinom, so šli nekateri poročevalci tako daleč, da so kratili kmetom, če nimajo dovolj strokovnega znanja, pravico, da bi prodajali na drobno svoj pridelek. Sploh pa naj se povsod osnujejo zadrugne kleti in tam naj se gleda na to, da se bo prideloval enoten tip vina. Tip vina in tipično vino ni eno in isto. Teran, refošk, vipavec, bric so tipi vina, ker se tipično ločijo drugo od drugega. Tipično vino pa predstavlja enoten tip, ki pomenja, da je vsa množina vina takšna in takšna in se vinska kupčija lahko nasloni nanj. Zborovalci so bili za to, da se ustvari več, toda ne preveč vrst tipičnih vin za izvoz, in sicer samo žlahtnih vin, da ohranijo italijanska vina svoj dober glas v svetu. Vse drugo se iz svetovne kupčije izključi. Tipična vina naj se imenujejo tudi klasična vina. Zajemčena bodo in zaščitena ter nosila varnostno znamko. Vsa druga vina bodo služila velikemu konsumu.

Novi zakon, ki se pripravlja, bo prinesel mnogo izprememb. Korporacija je pooblastila finančnega ministra, da v sporazumu z zainteresiranimi drugimi ministrstvi donese novi zakon in pustila vladi precej svobodne roke. Pripravljajo se nekatere omejitve v produkciji, industriji in kupčevanju z vinom. Katere in kakšne bodo te omejitve, danes še ni jasno. Trošarinski finančni efekt bo tudi po novem zakonu gotovo večji. Danes znaša 750 milijonov lir na leto.

Nemčija se čudežno preraja. Deloma se vživlja v svojo najstarejšo zgodovino, deloma stremi v daljno bodočnost. Mlada nemška dekleta so sedla zopet za statve svojih babic

Emil Vachek:

Kri ne kliče po maščevanju...

»Seveda, če me bodo priznali za dosluženca. Morda to ne pojde brez odbite noge, kaj mislite?«

»Ne morem vam reči, kaj si mislim, ker vas ne razumem,« je rekel odmerjeno. In zdaj ga je minila potrpežljivost ter je začel skoraj sirovo misliti o tem človeku. S kakšno pravico ga nadleguje s svojim patološkim razpadom? Kaj leze zmerom za njim in se cmeri, če ga le sreča? Ko bi ga mogel ven vreči! »Sicer pa, kaj bi vi rekli, če bi se končno preoblekel?« je vprašal osorno. »Sem strašno lačen.«

»Trenotek,« je zavpil Letz. »Pojdete večerjat, toda prej vam moram nekaj pokazati.« Segel je v naprsni žep in grebel po njem s tako naglico, da ni mogel dolgo ničesar najti. Časlavsky se je nepotrpežljivo okrenil. »Potrpljenje, takoj najdem.« In res je izvlekel kos papirja in ga podal Časlavskemu, zroč nanj z žalobnim pogledom. »Prosim, berite!« ga je hladno pozval.

Časlavskýje list odvil. Bil je odlok ministrstva o prošnji, ki jo je bil vložil v Letzovem imenu. Prošnja za pokojnino je bila brez navedbe razlogov odklonjena. Pogledal je Letza. Z rokami pod škriči sukniča je stal pred njim kakor vtelesen očitek. Njuni vlogi sta bili zamenjani, Letz je čutil premoč in Časlavský je stal pred njim kakor krivec. »Kaj pravite k temu?« je zakvakal major. »Zdaj — da bi se šel past.«

»To je neprijetno,« je rekel Časlavský in ni našel izhoda. Letz se je grdo zasmel. »Vi pravite

130

temu neprijetno, jaz pa pravim polom. Sem docela uničen. In to ste mi nadrobili vi!«

»Tako... Torej jaz?« je rekel Časlavský. »Kakor ste prišli na to, prosim vas?«

Male Letzove oči so se skoraj popolnoma skrile. Skozi ozko škroto med vekami je bilo videti le velikanski, črni zenici. Odsevalo je iz njih najhujše sovraštvo. Ni mogel govoriti, kar je prihajalo iz njegovih ust, je bilo že skoraj besno lajanje. »Vi, vi, vi!« je zajekal. »Ne delajte se idijota! Brez vas bi ne bil nikoli mislil na to. Vi pa ste mi natvezli, da moram dobiti. Na žalost sem podlegel vaši sugestiji in sem se zanašal, tako da sem s tem že zanesljivo računal. Ko bo konec Astenburgove zadeve, dobijo pokojnino in začne novo življenje, sem si mislil. — Zdaj pa imate novo življenje. Beraška palica me čaka in ne novo življenje. Ali morete tajiti, da ste me večkrat poklicali v pisarno in mi rekli, da je to na najboljši poti? Ali je bilo res ali ne?«

»Seveda je bilo,« je medlo odgovoril Časlavský. »Tega si vendar nisem iz prsta izsesal. Pisali so v tem smislu.«

»Lej, lej, tako so pisali,« je porogljivo zakričal. »Pa če so pisali, bodite tako prijazni in pokažite mi to!«

»Ah, da, seveda, če se ni kam založilo...«

»Pri vas se vendar nič ne založi,« se je posmehljivo odrezal Letz. »Bil sem pri vas v dnini in vem, kako spravljate v tej svoji oficini najmanj deset let vsak papirček. Ampak tegale seveda niste spravili, ker ste si ga čisto navadno izmislili.«

»Dovolite...«

»Ničesar ne dovolim,« je zagrmel Letz. »Lagali ste. Izmislili ste si, ker niste vedeli, kako bi me drugače zvabili v svojo pisarno, da bi izvlekli iz mene, kaj vem o tem pobalinu.« Nenadno, brez vsakega prehoda, pa je segel v drug register. Vsaj zdelo se

je tako. Prenehal je rentaciti, prenehal je groziti in izgubil je celo dodobra zanimanje za to. »Sicer pa mi je vseeno,« je rekel. »Kar naj imajo! Bil sem doslej brez tega, pa bom spet. Zbogom, doktor, dober tek!«

»Zbogom,« je rekel Časlavský in zelo mu je odleglo. Toda Letz se ni ganil. Dostavil je torej izpodbudiivo: »Sicer pa ne obupajte zaradi te odklonitve. To še ni njihova zadnja beseda. Imamo še druga sredstva. Gotovo je, da imate pravico do pokojnine. Morajo vam jo dati. Pojdite s tem v pisarno, namignem jim.«

»To je zelo lepo od vas,« je zagodrnjal Letz, toda še zmerom ni odhajal. Časlavský je zatajil jezo in rekel: »Ampak zdaj se pa že moram iti preobleči. Morda počakate name in pojdeva skupaj?« Letz je molče pritrdil.

2.

Poleg sobe, kjer sta se pogovarjala, je bila garderoba. Časlavský je odšel tja in pustil vrata na stežaj odprta. Začel se je oblačiti, obhajala ga je slutnja in poslušal je, kaj se godi zraven. Včasih je bilo slišati, kako Letz nekaj mrmra. Če se je šlo mimo svetega Jerneja, je bilo tam videti starce, razvaline zdrave pameti. Ti so delali prav tako. To je bil neprijeten zaveznik in njegov pomen je spadal že v minuloost. Naročil bom, da ga ne smejo več puščati k meni, si je mislil ter nagnil glavo v umivalnik. V tem je za seboj začul šum. Vzravnaval se je in zagledal v zrcalu Letza, kako ga hoče napasti z velikim odprtim nožem in iztegnjeni desnici. Ravno toliko, da je še odskočil. Letz, ki ni bil več prožen, ni mogel ustaviti skoka in vrgel se je v prazno. To je, padel je z glavo v umivalnik in obležal. Slišalo se je, kako se duši, hlastno požiraje vodo. Kmalu se je pokazal na vodi rdeč madež.